

ESOTERISME, VIATGES, ARMES, CÒMICS...

Llibreries molt especials

Són tots uns apassionats del tema que els ocupa, cercadors i seleccionadors incansables de llibres, tant sobre els catàlegs, com pels diferents països, fires, certàmens, etc. No se'ls troba en llocs massa cèntrics i concorreguts. El seu públic els coneix a través de les revistes tècniques, mitjantçant el boca a orella. Els mou també un afany pràctic i productiu, ja que les llibreries que toquen un sol tema tenen futur; en canvi, les llibreries generals han de disposar d'un fons amplíssim per tirar endavant. Els nostres especialistes i els seus establiments són molt especials.

L'esoterisme arriba amb la democràcia

Són dues llibreries diferents amb les portes d'entrada separades. Josep M. Marín és el propietari d'Arbor Scientiae, una de les poques llibreries de Barcelona dedicada exclusivament a temes esotèrics.

En un principi, quan va obrir, allò que tenia més sortida era l'esperitisme, perquè el tema ja s'havia conegut abans. Interessava la gent gran. Després, amb el temps, temes com el ioga, l'orientalisme, l'astrologia, el tarot, van incorporar un públic jove i mitjà.

A part dels temes esmentats, a la llibreria hi ha els apartats de màgia, mitologia, numerologia, la línia tradicional hebraica, musulmana, hindú, etc. i tot un seguit d'objectes curiosos que giren al voltant de l'esoterisme: perfums astrològics —sembla que segons una teoria a cada signe correspon un metall, una pedra, un color, una olor—; els pèndols radiestèsics, que serveixen per trobar coses perdudes, des de metalls preciosos, fins a unes claus; planisferis zelestes, cartes del Tarot...

No és el mateix viatjar que desplaçar-se

Vam ser absolutament pioners en el

Dies de fira i de llibres a Barcelona. Per fer boca, heus ací una petita guia de llibreries molt especials, fora dels circuits comercials normals. Esoterisme, viatges, tebeos, guerres i cinema tenen els seus caus propis, molt peculiars.

Dolors Tubau

coneixen tots i tenen unes excel·lents relacions. Altair també està molt relacionada internacionalment, sobretot amb París, on hi va haver la primera llibreria de viatges d'Europa.

No tenen només llibres de viatges, sinó també d'antropologia i arqueologia, que configuren una mica tot aquest àmbit humà del passat al present, i totes les connotacions viatgeres.

El seu públic és molt variat, des del molt especialitzat fins a l'adolescent de 16 anys, que surt disparat amb la motxilla a l'esquena per cremar energies i fer quilòmetres. Més que on va, l'interessa marxar, i només vol una guia del lloc que li sona més.

Pep Bernades afirma que s'ha de distingir entre viatjar i desplaçar-se, ja que es desplaça molta gent i viatja molt poca. A Altair s'entén el viatge com un sistema de coneixement que comença pels llibres i pels mapes. Abans d'anar a qualsevol indret, cal llegir-ne molt i documentar-se'n, per poder-se fer una composició de lloc i, posteriorment, traçar una ruta a seguir.

Fa molt poc que el Pep i el seu soci, l'Albert, han canviat de local. Aquest es força més gran i, de fet, no s'inaugurarà oficialment fins a principis de juny. L'han concebut com un centre on el viatger es pugui trobar bé i hi tingui altres serveis, com ara traure un visat, rebre informació de tarifes, etc. Per a poder donar aquestes informacions Pep i Albert es valen de la seva experiència.

Entre tots dos coneixen més de 70 països personalment i tota una sèrie de gent en llocs clau amb qui contacten.

Compartint el local amb Altair hi ha Força 6, una llibreria nàutica regentada per Fabi Hernández i que tot just comença amb el local nou. A part de cartografia, guies nàutiques, oceanografia, submarinisme, pesca, etc., tenen electrònica i instruments de na-

Prestatges de la llibreria Atair

tema, l'any 1979 quan van inaugurar la llibreria de viatges. Així parla Pep Bernades, d'Altair.

Sembla que durant aquests anys s'han consolidat com la llibreria de viatges de l'estat, ja que subministren i distribueixen a les altres una sèrie de llibres que importen. N'hi ha una altra a Barcelona, una a Madrid, una a València, una a Pamplona i, curiosament, una de molt petita a Jaca. Es

DOMÈNEC UMBERT

Pel·lícules, armes i còmics.

vegació. Fabi compta també amb la seva experiència de navegant, molta il·lusió i el suport i la pràctica dels seus veïns de local.

El còmic, un vici capitalista

Josep Mestres va obrir Continuarà el 1980 com a projecte de llibreria especialitzada en còmics i imatge, amb la idea d'abraçar tant el còmic nacional con l'estranger i de distintes èpoques.

La llibreria té dues parts, la planta es manté amb els fons editorials i les novetats, i la part de dalt és la llibreria de vell on es pot trobar des de la col·lecció del Capitan Trueno, antigues col·leccions completes d'uns 1.200 exemplars com la de Roberto Alcazar i Pedrin, fins a estudis ideològics de l'ocupació de Barcelona per Franco.

A la part de baix hi ha, també, el mateix gènere que en un quiosc, però també còmics que no entren en la distribució normal, serigrafies de perfectes desconeguts, la revista que cada any edita la facultat de Belles Arts, còmics que, sense ser antics, ja s'han exhaurit, etc. Tenen també postals, insígnies, cartells...

A Continuarà el material està repartit per països i hi podem trobar còmics escrits en xinès, japonès, iranià i, òbviament, en anglès. A part de les joies que es troben a la part de vell, que han fet caure més d'una llàgrima

DOMÈNEC UMBERT

de nostàlgia a algun respectable senyor.

El client de Militarà no és d'extrema dreta

Xavier Andreu va obrir Militarà en 1983. Al principi, només tenia llibres i més endavant va ampliar amb soldats de plom, jocs de guerra, insígnies i condecoracions militars: A tot l'estat només hi ha la seva llibreria especialitzada en temes militars, i una altra a Madrid.

El model ideal, però, és a Europa, on són en una fase més avançada de l'especialització. A París es poden

trobar establiments que només tenen llibres d'armes dels segles XVII al XIX o que només toquen temes relacionats amb la I i la II Guerra Mundial a França.

Militària té un fons d'uns 5.000 llibres, dividits en dos grans apartats. El sector d'història, amb temes sobretot de la guerra d'Espanya, i les guerres mundials, a part d'alguna cosa del Vietnam. Al segon sector hi ha els llibres dedicats a uniformes, insígnies, aviació, marina, carros de combat i alguna cosa de la guerrilla i forces especials.

Segons Xavier Andreu, els militars no són els seus clients principals, ja que ells tenen les seves pròpies biblioteques a les casernes. Paradoxalment, afirma tenir-ne molts de metges.

Els llibres més venuts són *La guerra de guerrilles*, de Che-Guevara, que compra un públic molt ampli i curiós. La gent jove dels 16 als 18 anys s'interessa pels temes de supervivència, molt de moda ara.

La gent interessada en temes militars no és d'extrema dreta, com diu el tòpic, explica Xavier Andreu, que hi afegeix: «Un col·leccionista, una persona que s'estima la història, no és de cap ideologia concreta. Si estigués especialitzat només en la història de l'exèrcit espanyol, fóra diferent».

El col·leccionisme de cinema per a tothom

A Barcelona hi ha quatre o cinc botigues que es basen en el tema del cinema paper: col·leccionisme, postals, revistes, fotos. Josep M. Àlvarez és el més novell de tots. Va obrir Cinelàn-

dia pels vols de Nadal, i, encara que també toca aquests temes, el que voldria bàsicament es recollir tot el que es fa en llibre de cinema, en qualsevol idioma.

Un dels problemes principals que explica l'escàs nombre de llibreries de cinema a l'estat és que, en realitat, hi ha molt poca cosa editada, sobretot en l'aspecte didàctic. Potser una mica més a nivell de cinema *amateur*. Per això, Josep M. Álvarez, sense poder dir que toca el llibre de vell, aplega tot

Llibreria Continuarà.

el que pot referent al cinema, encara que es tracti de llibres exhaurits. A Cinelàndia es pot trobar, per exemple, alguns exemplars sobre la censura franquista, molt rars. I molt de llibre editat fora, aparentment no tant comercial, però que la gent compra perquè són eminentment gràfics.

A part dels col·leccionistes, els clients són molts variats. A Cinelàndia, hi van des del senyor que fa una tesi doctoral sobre un actor determinat fins fins al xicot que demana un cartell de Rambo. Hi ha, també, la gent passavolant que es compra cartells com a element decoratiu. Això fa que Josep M. Álvarez exclame amb optimisme que el col·leccionisme de cinema no és solament per als col·leccionistes.

Un dels mitjans més importants per abastar-se de material i fer contactes són les fires. En aquests moments es viu un moment efervescent a Catalunya. Els dies 23, 24 i 25 de maig es va fer la 11 Mostra Internacional de Col·leccionisme Cinematogràfic de Catalunya a Sitges i l'Ajuntament de Barcelona ha organitzat la primera fira d'aquesta mena a la ciutat per al dia 31 de maig. □

OBSTACLES EN EL MÓN DE L'EDICIÓ

L'IVA, el llop ferotge

Fira del Llibre a Barcelona, i, com cada any, els problemes de l'edició ixen a la llum pública. Enguany, l'aplicació de l'IVA ha suposat un greu maldecap més a sumar a la llarga llista. Pere Vicens, president del Gremi d'Editors de Catalunya, en parla.

Dolors Palau

Els editors estan preocupats perquè l'entrada a la Comunitat Econòmica Europea hauria d'haver aportat més avantatges per al sector del llibre. El cert és que, si d'una banda ha obert més el mercat, de l'altra ha comportat una sèrie de problemes a causa, principalment, de la implantació de l'IVA, segons que ha fet públic el president de la Federació dels Gremis d'Editors de l'Estat espanyol, Pere Vicens i Rahola, que és, alhora, president del Gremi d'Editors de Catalunya.

«No entenc —comenta Pere Vicens— com un producte cultural com és el llibre hagi de pagar impostos, quan a d'altres països, com ara Gran Bretanya, per exemple, el llibre no paga IVA, gràcies a la iniciativa dels mateixos editors en llengua anglesa, que, amb la seva pressió, aconseguiren suprimir els impostos en el camp cultural, i aquest és un fet que cal tenir en compte, si no volem carregar amb les conseqüències de l'IVA sempre».

Segons sembla, d'altra banda, la venda de llibres a tot l'Estat espanyol ha baixat entre un 20 % i un 25 % durant els tres primers mesos de l'any, «i això —opina Vicens— és una de les conseqüències de l'IVA». En aquest sentit, els editors ja han iniciat converses amb l'administració, a fi d'arribar a un acord i suprimir aquest impost. «Aquest problema —recorda— no afecta solament els editors i llibreters, sinó també escriptors, amb els quals cal mantenir converses per trobar-ne una solució».

El president de la Federació de Gremis d'Editors de l'Estat espanyol considera que la Llei del Llibre, aprovada el 22 de març de 1975, i la Llei de la Propietat Intel·lectual estan ja desfades i cal trobar una via més adient amb les circumstàncies.

Les conseqüències de la implantació de l'IVA és solament un dels aspectes que preocupen els editors. N'hi

ha d'altres, com la desaparició de l'Institut del Libro Espanol —INLE— o l'anomenada reprografia il·legal, és a dir, els negocis organitzats entorn dels llibres fotocopiats, que han portat maldecaps al sector. «Per això, hem elaborat —precisa Vicens— el *Llibre Blanc de l'Edició*, el qual recull tota la problemàtica del nostre mercat i intenta donar solucions o possibles alternatives».

Mentre hi havia l'INLE —entitat creada al 1942 i que agrupava editors, distribuïdors i llibreters— els editors treballaven amb dues eines: la desgravació fiscal i el crèdit del capital circulant, «fet que suposava —segons Vicens— una quantitat aproximada als 3.500 milions de pessetes». I afegeix: «Aquests 3.500 milions de pessetes, sumats al deute del mercat llatinoamericà, el qual deute l'any passat fou de 28.000 milions de pessetes, han suposat una gran càrrega per als editors».

Pere Vicens es queixa que el pressupost de l'INLE, que pujava a uns 500 milions de pessetes, «l'hàgim de pagar nosaltres ara, perquè som els editors els qui organitzem les fires de llibres, editem l'*International Standard Book Number*, que recull la relació de tots els llibres publicats a l'Estat espanyol, i carreguem també amb l'edició de la revista *El libro español*, que parla de tot el que es mou a l'entorn del nostre sector».

Quant als negocis organitzats de fotocòpies de llibres, Pere Vicens anuncia que «aviat començarà una campanya a fi d'informar del mal que ens fa aquesta pirateria». Els llibres que es veuen més perjudicats són els d'assaig científic o de text, «alguns dels quals han deixat de publicar-se o la seva venda ha disminuït en un 50 %».

Per a Pere Vicens, la solució està en el fet que els editors estiguin ben units, «com han fet a Gran Bretanya», per aconseguir el mateix objectiu i, d'altra banda, que el govern central, l'administració, es conscienciï i s'adoni que això de vendre llibres no és el mateix que vendre sabates. □